

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

linger, der føres i Akkordudvalgene mellem Debitor og Kreditor, skrevet ca. 19 Mill. Kr. af paa en Pantegæld, som udgjorde et samlet Beløb af 190 Mill. Kr. Samtidig er der for den simple Gælds Vedkommende af et Beløb fra før Akkorderne paa 36 Mill. Kr. nedskaaet ca. 25½ Mill. Kr., samtidig med at der er indefrosset et Beløb af ca. 13 Mill. Kr. for de samme Landmænd. For Sønderjyllands Vedkommende, hvor der administreres efter en særlig Ordning, har jeg ikke Oplysninger for det sidste Aar, mine Oplysninger omfatter kun Tiden indtil Oktober 1934, men med Hensyn til Akkordordninger er der sikkert ikke sket ret meget siden, for der har ikke været Penge dertil af Betydning. Der er derimod en Mulighed for, at Indefrysningen har betydet noget mere siden, men det har jeg altsaa ikke Oplysning om. For Akkordlaanenes Vedkommende har Virkningen været den i Sønderjylland, at en Pantegæld, som før Akkorderne var paa 74 Mill. Kr., er skaaet ned med 10¼ Mill. Kr.; med Hensyn til den løse Gæld var Beløbet 7½ Mill. Kr. før Akkordernes Gennemførelse, og det er ved Akkordernes Gennemførelse nedskaaet med 6¼ Mill. Kr., altsaa en meget stærk Nedskæring.

Man vil heraf se, at ved Hjælp af de 20 Mill. Kr., der fra Statens Side er stillet til Raadighed til Nedbringelse af Landbrugets Gældsbyrde, er Gælden i alt nedskrevet med 61 Mill. Kr. Samtidig er der uden for Sønderjylland gennemført en Indefrysning paa ca. 13 Mill. Kr., medens jeg for Sønderjyllands Vedkommende ikke har Oplysning om selve Indefrysningen. Det er de Resultater, der er opnaaet ved Akkord- og Moratorieordningen med Hensyn til Lettelse af Landbrugets Gældsbyrde.

De indefrosne Beløb er imidlertid indefrosset paa den Maade, at de efter en vis Tids Forløb træder i Kraft igen. I Løbet af kort Tid begynder enkelte af dem at træde i Kraft, og Spørgsmaalet er da, om de paagældende saa kan klare sig. Som Forholdene er for Tiden, bliver Forskellen nu ikke saa forfærdelig stor, fordi de paagældende paa Grund af Konjunkturstigningen for Øjeblikket maa forrente over 80 pCt. af Beløbet eller i alt Fald deromkring, og det, der sker, naar Indefrysningen ophører, er altsaa, at der i Stedet for bliver 100 pCt.s Forrentningsforpligtelse. Regeringen har imidlertid den Opfattelse, at man bør hjælpe de Landmænd, som har den store Gældsbyrde, ogsaa af Hensyn til disse indefrosne Beløb, der nu i Løbet af

kort Tid begynder at virke med deres fulde Vægt.

Det Lovforslag, som jeg her skal anbefale det høje Landsting, gaar da ud paa, at der ved Siden af de almindelige Foranstaltninger, som er gældende i Øjeblikket, ydes en Støtte fra det offentliges Side til disse gældbetyngede Landmænd for om muligt at skabe saadanne Forhold, at i alt Fald de dygtige Landmænd kan klare deres Forpligtelser over for deres Kreditorer.

Jeg skal indskrænke mig til at nævne Lovforslagets Hovedbestemmelser. Det gaar for det første ud paa, at Ejere af Landbrugs-ejendomme, hvis Gæld udgør mindst 85 pCt. af Panteværdien — ved Panteværdien forstaa man Ejendomsskyldværdien plus Skatteværdien af Besætning og Inventar, hvilket er fastslaaet i en af Lovforslagets Paragraffer —, kan opnaa en 2-aarig Rentellettelse paa 3 pCt. af den Gæld, der ligger mellem 85 og 110 pCt. af Panteværdien, dog kun for saa vidt Udvalgene skønner det rigtigt og forsvarligt. For Ejendomme, som ikke har mere Gæld end 110 pCt. af Panteværdien, ydes denne Støtte som et rent Rentetilskud. Hvad angaar Ejendomme, som har Gæld ud over 110 pCt., kan vedkommende selv vælge, om han foretrækker Rentetilskud eller Saneringslaan. Der stilles nemlig et Beløb af 100 Mill. Kr. til Raadighed til Saneringslaan i 4 pCt.s Statsobligationer, som kun skal forrente med 1½ pCt. i de første 2 Aar, hvorefter Renten gøres konjunkturbestemt, og vedkommende kan altsaa vælge mellem direkte Tilskud og Saneringslaan, saa langt de 100 Mill. Kr. strækker til; derudover maa han nøjes med Rentetilskuddet. Efter de 2 Aars Forløb bliver Renten for disse Saneringslaan 4 pCt., for saa vidt Landbrugets Forrentningsprocent er 4½, og derefter gøres Renten konjunkturbestemt, saa at den nedsættes eller forhøjes med 2 pro mille for hver pro mille, Forrentningsprocenten svinger nedad eller opad. Dog træder Forøgelsen eller Formindskelsen ikke i Kraft, før den første halve Procent er naaet; den bliver altsaa ikke effektiv før ved 4 pCt. i nedadgaende Retning og 5 pCt. i opadgaende Retning. Endelig er der fastsat et Maksimum og et Minimum, saa at den ikke kan stige ud over 6 pCt. og ikke falde under 1½ pCt.

Det er en Forudsætning for Ydelsen af et saadant Laan, at den samlede Gæld ved Forhandling mellem Udvalget, Kreditorerne og Debitor nedbringes det mest mulige. Det er dog ingen absolut Betingelse for at faa et saadant Laan, det under-